

Bruxelles, den 13. maj 2025
(OR. en)

8779/25

EDUC 140
JEUN 67
SOC 268
DIGIT 85

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Vedr.:	Rådets konklusioner om en inkluderende, elevcentreret praksis inden for førskoleundervisning og børnepasning og skoleuddannelse

I bilaget følger til delegationerne ovennævnte rådskonklusioner som godkendt af Rådet
(uddannelse, ungdom, kultur og sport) på samlingen den 12. maj 2025.

Rådets konklusioner om en inkluderende, elevcentreret praksis inden for førskoleundervisning og
børnepasning og skoleuddannelse

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM MINDER OM de tekster, der er vedtaget i Unionen om uddannelse og sociale spørgsmål i
forbindelse med politiske anliggender,

UNDERSTREGER, at

1. principperne om inkluderende uddannelse afspejler de grundlæggende rettigheder for alle
lærende som nedfældet i UNESCO's konvention mod forskelsbehandling inden for
uddannelse, FN's konvention om barnets rettigheder, FN's konvention om rettigheder for
personer med handicap og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder;
2. uddannelse spiller en afgørende rolle med hensyn til at fremme inkluderende og demokratiske
samfund og øge konkurrenceevnen og velstanden; et inkluderende samfund, der bygger på et
fundament af uddannelse af høj kvalitet med lige muligheder og tilvejebringer tilgængelig
infrastruktur, undervisningsmateriale og pædagogiske tilgange, sikrer og forbedrer
muligheder, trivsel og vækst for alle lærende, uanset deres baggrund, evner eller
omstændigheder; potentialet for innovation og bæredygtige fremskridt er begrænset uden
inkluderende uddannelse, og ved at udnytte alle menneskers forskellige talenter og
perspektiver forbedres både social samhørighed og konkurrenceevne;

3. førskoleundervisning og børnepasning og skoleuddannelse spiller en central rolle ved at indføre forebyggende foranstaltninger til at tackle sociale uligheder og samtidig fremme den enkeltes og samfundets velfærd på lang sigt; en inkluderende, elevcentreret praksis inden for førskoleundervisning og børnepasning og skoleuddannelse fremmer lige muligheder, social samhørighed og alle børns og lærendes fulde deltagelse i uddannelse og samfund og bidrager samtidig til deres omfattende personlige, følelsesmæssige og sociale udvikling; den sikrer også, at uddannelsessystemerne forbliver modstandsdygtige, omstillingsparate og retfærdige og giver alle mulighed for at vokse og udnytte deres fulde potentiale;
4. begrebet inkluderende uddannelse og dets integration i medlemsstaternes uddannelsespolitiske rammer har udviklet sig og udvikler sig fortsat; inkluderende uddannelse betragtes nu i stigende grad som en systemisk tilgang, der tager hensyn til alle lærende for at sikre deres universelle ret til uddannelse; målet er at tilbyde meningsfulde uddannelsesmuligheder af høj kvalitet og løbende støtte til alle lærende i overensstemmelse med det første og ellefte princip i den europæiske søjle for sociale rettigheder og den første strategiske prioritet i strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet hen imod og udover det europæiske uddannelsesområde,

FREMHÆVER, at

5. udtrykkene "førskoleundervisning og børnepasning" (ECEC) og "skoleuddannelse" i disse konklusioner skal forstås i overensstemmelse med national ret og strukturen i hvert nationale uddannelsessystem,

ANERKENDER, at

6. uddannelsesområdet gennemgår betydelige forandringer som følge af teknologiske fremskridt, skiftende innovative pædagogiske tilgange og skiftende samfundsmæssige behov; disse skift forandrer undervisning, læring, bedømmelse og evaluering med stigende vægt på en personlig, innovativ, inkluderende og fleksibel praksis;

7. de seneste kriser, herunder naturkatastrofer, væbnede konflikter såsom Ruslands angrebskrig mod Ukraine, økonomisk ustabilitet og folkesundhedskriser samt politiske og sociale omvæltninger, der udfordrer respekten for den menneskelige værdighed og de videre fremskridt med menneskerettighederne, som er udbredte på det europæiske uddannelsesområde, har en dybtgående og ofte varig indvirkning på uddannelsessystemerne i hele Europa; disse faktorer kan forstyrre læringen og begrænse adgangen til ressourcer og dermed forværre uligheder;
8. den stigende mangfoldighed blandt børn og lærende skaber udfordringer for miljøer for førskoleundervisning og børnepasning og for skoler og understreger behovet for effektivt at imødekomme deres forskellige behov; disse institutioner bør være mere modstandsdygtige, tilgængelige og inkluderende for at fremme lige muligheder for læring og en holistisk udvikling af alle børn og lærende og dermed bidrage til social samhørighed;
9. skoleledere, lærere, undervisere og andet personale, herunder inden for førskoleundervisning og børnepasning, er afgørende for at sikre en vellykket inkluderende uddannelse; ansættelse og fastholdelse af kvalificerede fagfolk dog fortsat er en væsentlig udfordring i mange medlemsstater, hvilket kan hindre en effektiv gennemførelse af inkluderende uddannelse,

ANERKENDER, at

10. de tidlige uddannelsesår, navnlig i miljøer for førskoleundervisning og børnepasning, er afgørende for at lægge fundamentet for inkluderende læring; disse år fremmer børns omfattende personlige, følelsesmæssige og sociale udvikling, former deres positive holdning til læring, stimulerer deres nysgerrighed og opbygger selvværd; lige adgang til uddannelse af høj kvalitet, en tidlig indsats og inkluderende pædagogik kan i væsentlig grad forbedre alle børns chancer for at klare sig godt i livet;
11. en inkluderende, elevcentreret praksis sætter hvert individ med egne udfordringer, interesser og talenter i centrum for uddannelsesprocessen og anvender fleksible og tilpasningsdygtige metoder til at møde de lærende der, hvor de er, og vejlede dem i at udvikle deres fulde potentiale og opnå succes i skolen og imødegå de begrænsninger, der følger af strukturelle uligheder, skadelige samfundsmæssige normer og stereotyper;
12. ikkeformel uddannelse gennem sin inkluderende dimension kan bidrage til udvikling og forbedring af de lærendes bløde færdigheder; det er vigtigt at bygge bro mellem formel uddannelse og ikkeformel uddannelse og tilskynde til fælles initiativer og tiltag mellem dem;
13. evidensbaseret forskning viser, at inkluderende uddannelse gavner alle lærende, både med hensyn til uddannelsesmæssige resultater, personlig, følelsesmæssig og social udvikling og generel trivsel-, og at når lærende med forskellig baggrund og forskellige evner inddrages sammen i den almindelige klasseundervisning og får deres behov opfyldt gennem specifikke støtteforanstaltninger, er de mere tilbøjelige til at udvikle positive sociale relationer, større selvværd og stærkere problemløsningsfærdigheder, hvilket er afgørende for livslang læring og aktiv deltagelse i samfundet og på arbejdsmarkedet;
14. adgang til data af høj kvalitet om de lærendes resultater, den inkluderende praksis og de hindringer, som lærende med forskellige og særlige uddannelsesbehov står over for, er afgørende for at følge fremskridt, evaluere virkningen af inkluderende uddannelsespolitikker og sikre, at skolepraksis løbende tilpasses til at opfylde alle lærendes skiftende behov;

15. evidensbaserede politikker, der indarbejder data om effektiviteten af en inkluderende praksis, er afgørende for udformningen og gennemførelsen af inkluderende uddannelsessystemer på alle niveauer og for at sikre, at indsatsen er skræddersyet til at opfylde de lærendes forskellige behov og samtidig fremme uddannelse af høj kvalitet med lige muligheder;
16. en effektiv lærergrunduddannelse af høj kvalitet og løbende faglig udvikling baseret på dokumentation og bedste praksis samt lærernes behov og forventninger er afgørende for at udstyre skoleledere, lærere, undervisere og andet personale, herunder inden for førskoleundervisning og børnepasning, med viden, færdigheder, holdninger og undervisningsstrategier for at fremme inkluderende uddannelse; dette indebærer at sætte dem i stand til at anvende etiske og sikre kompenserende teknologier til at støtte børn og lærende med forskellige behov i almindelige grupper i førskoleundervisnings- og børnepasningsmiljøer, klasseværelser og skoler;
17. integrationen af inkluderende uddannelsesprincipper i uddannelsessystemerne kræver en helhedsorienteret tilgang, der omfatter hele skolen, hvor læringsprocesser, undervisningspraksis, bedømmelsesmetoder, skolemiljø og støttetjenester er tilpasset til at give alle lærende en omfattende uddannelsesmæssig erfaring og trivsel, og hvor skoleledere, lærere, undervisere og andet personale afspejler samfundets mangfoldighed,

SOM TAGER HENSYN TIL

18. vigtigheden af en inkluderende uddannelsespraksis baseret på en elevcentreret tilgang, der tager hensyn til det enkelte individs forskellige behov, interesser og læringsstil fra førskoleundervisning og børnepasning til skoleuddannelse;
19. vigtigheden af en forskelligartet og kvalificeret pulje af undervisningspersonale for at forbedre læringsresultaterne for alle lærende og sådanne faktoreres bidrag til social samhørighed og udviklingen af demokratiske samfund;

20. vigtigheden af kommunikation og samarbejde med alle familier, forældre eller værger for at sikre, at beslutninger træffes i overensstemmelse med barnets tarv;
21. behovet for at videreudvikle og gennemføre evidensbaserede politikker og en evidensbaseret praksis på en systemisk måde for at imødekomme børns og lærendes skiftende og forskellige behov, både inden for førskoleundervisning og børnepasning og skoleuddannelse, samtidig med at det sikres, at denne tilgang afspejler den seneste forskning, der er relevant for uddannelsesområdet,

PÅPEGER behovet for at

22. sikre en tilstrækkelig og tidlig identifikation af de lærendes forskellige behov med det formål at skabe inkluderende og sikre læringsmiljøer, der tilskynder alle lærende til at engagere sig i uddannelse af høj kvalitet med lige muligheder, samtidig med at mangfoldighed og fælles europæiske værdier respekteres, og digital humanisme fremmes;
23. imødekomme de lærendes forskellige behov ved at tilvejebringe tilstrækkelige evidensbaserede støtteforanstaltninger, samtidig med at lærende samt skoleledere, lærere, undervisere og andet personale udstyres med viden, færdigheder og holdninger til at anerkende og værdsætte mangfoldighed og fremme social samhørighed, lighed, personlig udfoldelse og aktivt medborgerskab;
24. udvikle og styrke forskning, robuste systemer til dataindsamling og undersøgelse inden for inkluderende førskoleundervisning og børnepasning og skoleuddannelse for at styre det strategiske valg af effektive og virkningsfulde inkluderende tilgange,

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL at

25. fortsætte, hvor det er relevant, med at udvikle og gennemføre en integreret og omfattende strategi for succes i skolen og inkluderende politikker, der fremmer alle børns og lærendes aktive deltagelse, sikrer lige adgang til førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet og skoleuddannelse og fjerner hindringer for læring;
26. fremme undervisningsmæssige og formative bedømmelsesmetoder og -strategier, der er målrettede, fleksible, differentierede og individualiserede for at imødekomme de lærendes forskellige behov, således at uddannelsesmiljøer støtter alle lærendes fulde deltagelse uanset deres udgangspunkt;
27. videreudvikle – gennem en tilgang, der omfatter hele skolen – en inkluderende førskoleundervisnings-, børnepasnings- og skolekultur og -praksis, der respekterer og værdsætter mangfoldighed, fremmer respekten for alle individer og rollemodeller fra alle samfundslag og tilskynder til samarbejdsbaserede tilgange til læring, hvor børn, lærende, familier, forældre eller værger, skoleledere, lærere, undervisere og andet personale såsom støttepersonale og specialiseret personale, herunder inden for førskoleundervisning og børnepasning, arbejder sammen om at skabe støttende læringsfællesskaber, hvor alles læringsbehov og trivsel imødekommes;
28. sikre, at der gøres en indsats for at indarbejde alle lærendes synspunkter og holdninger i uddannelsesspørgsmål, der vedrører dem, med henblik på at styrke deres følelse af handlekraft og tilhørsforhold og samtidig få dem til at føle sig styrket, inkluderet og inddraget i demokratiske processer;

29. tilskynde til en bredere inddragelse af familier, forældre eller værger i livet i miljøerne for førskoleundervisning og børnepasning og på skoler for at støtte anerkendelsen af deres børns behov og evner og deres socioøkonomiske og kulturelle baggrund, samtidig med at der tages hensyn til barnets tarv;
30. overveje at investere i lærergrunduddannelse og løbende faglig udvikling af og støtte til skoleledere, lærere, undervisere og andet personale såsom støttepersonale og specialiseret personale for at sikre, at de er udstyret med viden, færdigheder og holdninger til at gennemføre en inkluderende undervisnings- og bedømmelsespraksis, anerkende og imødekomme de lærendes forskellige behov og fremme støttende læringsmiljøer;
31. bygge videre på eksisterende strukturer for at undgå yderligere administrative byrder, styrke indsatsen for at indsamle og analysere data om en inkluderende praksis og læringsresultater for alle lærende, idet der lægges særlig vægt på lærende fra underrepræsenterede og marginaliserede baggrunde og lærende med særlige undervisningsbehov, samtidig med at mærkning og stigmatisering undgås, for at sikre, at politikkerne er baseret på pålidelig og ajourført dokumentation;
32. støtte analyse af en effektiv inkluderende praksis og omsætning af forskning til praktiske strategier for inklusion, idet det sikres, at disse strategier er kontekstuel relevante og kan tilpasses forskellige uddannelsesmiljøer;

33. tilskynde, hvor det er relevant, til etisk og sikker anvendelse af kompenserende teknologier og digitale værktøjer ved at udnytte de nye muligheder, som kunstig intelligens kan give, for at øge tilgængeligheden og forbedre læringsresultaterne for lærende med forskellige behov, og fremme lige adgang til disse teknologier og værktøjer;
34. fremme samarbejdet mellem politiske beslutningstagere, forskere, unge, skoleledere, lærere, undervisere og andet personale yderligere, herunder inden for førskoleundervisning og børnepasning, og andre interessenter, for at sikre, at den evidensbaserede praksis deles, evalueres og gennemføres på tværs af uddannelsessystemerne;
35. fremme samarbejdet mellem førskoleundervisnings- og børnepasningsinstitutioner, skoler og videregående uddannelses- og forskningsinstitutioner med henblik på udvikling af innovative, evidensbaserede, inkluderende og elev-centrerede metoder, der støtter skoleledere, lærere, undervisere og andet personale, herunder inden for førskoleundervisning og børnepasning, i deres arbejde;
36. styrke partnerskaber mellem førskoleundervisnings- og børnepasningsinstitutioner, skoler, sociale tjenester, sundhedstjenesteydere, ungdomsorganisationer og lokalorganisationer for at støtte børns og lærendes holistiske udvikling og imødegå både uddannelsesmæssige og socioøkonomiske faktorer, der påvirker deres læringsresultater og trivsel;
37. overvåge og evaluere effektiviteten af inkluderende uddannelsespolitikker og -praksis ved hjælp af forskellige midler, herunder feedback fra lærende, skoleledere, lærere, undervisere og andet personale, også inden for førskoleundervisning og børnepasning, og familier, forældre eller værger, idet der foretages justeringer efter behov for at sikre løbende forbedringer,

OPFORDRER EUROPA-KOMMISSIONEN TIL at

38. fortsætte med at yde støtte til medlemsstaterne i deres bestræbelser på at gennemføre en inkluderende uddannelsespraksis gennem EU-finansiering med alle tilgængelige midler, uden at dette berører forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme for perioden efter 2027, og gennem udvikling af ressourcer, der fremmer evidensbaserede inkluderende politikker, bl.a. ved at udnytte ekspertisen i den Stående Arbejdsgruppe om Indikatorer og Benchmarks;
39. fortsætte med at yde støtte til medlemsstaterne ved peerlæringsaktiviteter, der skaber muligheder for at undersøge forskningsresultater og lære af erfaringer med fremme af forandring og innovation på tværs af uddannelsessystemerne;
40. fortsætte med at udvikle et register over forskningsbaserede effektive og virkningsfulde politikker og ditto praksis for inkluderende uddannelse, der bygger på eksisterende ressourcer såsom Den Europæiske Skoleuddannelsesplatform, med henblik på at støtte skoleledere, lærere, undervisere og andet personale, herunder inden for førskoleundervisning og børnepasning samt lokal, regional og national politik for at forbedre resultaterne for alle børn og lærende;
41. samarbejde yderligere og tilstræbe synergier med internationale organisationer, uafhængige agenturer og andre relevante internationale interessenter såsom Det Europæiske Agentur for Inklusion og Specialundervisning, OECD, Den Internationale Sammenslutning til vurdering af skoleresultater (IEA), UNESCO, UNICEF og det europæiske statistiske system for at styrke dokumentationen vedrørende inkluderende uddannelse og samtidig undgå at skabe nye strukturer;
42. tage hensyn til disse konklusioner, når der forberedes og gennemføres tiltag inden for inkluderende uddannelse, samtidig med at nærhedsprincippet overholdes,

OPFORDRER KOMMISSIONEN OG MEDLEMSSTATERNE TIL at

43. fortsætte med at udnytte Erasmus+-programmets fulde potentiale til at støtte inkluderende uddannelse gennem projekter, praksis og pædagogiske værktøjer på tværs af alle dets dimensioner og tiltag og få det bedste ud af programmets inkluderende tilgang til læringsmobilitet, således at det skaber reelle forandringer på tværs af uddannelsessystemerne;
44. forpligte sig til at sikre, at inkluderende uddannelse fortsat er en prioritet inden for uddannelsesområdet på EU-plan, hvilket bidrager til den fulde gennemførelse af det europæiske uddannelsesområde og FN's mål for bæredygtig udvikling, navnlig mål 4 (kvalitetsuddannelse);
45. fortsætte dialogen og samarbejdet mellem alle interessenter på lokalt, regionalt og nationalt plan, EU-plan og internationalt plan i uddannelsessektoren for at skabe inkluderende, retfærdige og elevcentrerede uddannelsessystemer, der støtter udviklingen af alle lærende.
